

tion, en gennemgang af vækstfaktorer, en vejledning til vegetationsbeskrivelse og endelig - det mest omfattende - en oversigt over dansk vegetation med en kort 'landskabshistorie' (læs: vegetationsudvikling). Der er ingen grund til en nærmere kommentering af indholdet; man bør læse selv. Men det må dog bemærkes, at man i kort form får en fin indledning til moderne, kvantitativ vegetationsbeskrivelse, der leder til et mere nuanceret syn end det traditionelle på dansk vegetation, bl.a. ved at lægge vægt på og anvende coenoklin-begrebet (om den kontinuerte variation). Bogen skaber et behov for en dybere teoretisk diskussion om plantesamfund og om vegetationsudvikling (climax-teorien fx), men det er sikkert ikke forfatterne ukært. Bortset derfra opfylder den på det smukkeste sin funktion som basisbog. Det er en vigtig bog at få læst, og læsningen er lettet ved en klar, kortfattet fremstilling.

Sofus Christiansen

Susan Mayhew & Anne Penny: The concise Oxford dictionary of geography.

Oxford University Press, Oxford 1992. 247 s., ill., 20 cm, paperback GBP 4.99.

Dette er på mange måder en ganske nyttig lille, billig geografisk ordbog. Den omfatter over 5000 opslag, så meget er med, og mange kan sikkert have nogen nytte af bogen. Dog er der andre geografiske paperback ordbøger på markedet, som er bedre. Det må være vanskeligt at lave en ny, der ikke får karakter af repetition. Denne er som titlen meddeler koncis, men efter min smag lige koncis nok; lidt uvenligt kunne man supplere med inkonsistent og for overfladisk. Omfanget af de enkelte forklaringer varierer meget; begreber på samme niveau gives som ordforklaring suppleret med en nøgtern uddybning eller lidt beskrivende småpludder - uden at princippet fremgår (jf fertility, mortality, migration). Artiklerne strækker sig fra ren ordforklaring på 2 linier til 3/4 spalte, uden at princip for omfang er indlysende; valg og udelukkelse i opslagsord er ikke indlysende. De knubbede ord kan belyses med nogle eksempler. Der er 5 opslag med agricultural (density, geography, location theory, revolution, system), men der er andre sammensætninger, der kunne komme på tale. Agriculture som sådan, cultivation og farming, der ikke er så ligetil defineret, som man kunne tro, er ikke medtaget, men

manufacturing industry er. Flora defineres som 'plant life' - det er det hele; vegetation er ikke taget med. Aritmetisk gennemsnit er medtaget, mens geometrisk gennemsnit ikke defineres samtidigt med, at et specialiseringsindex baseret på geometrisk gennemsnit meddeles med formel. O.s.v.

Henning Mørch

D. Henze: Enzyklopädie der Entdecker und Erforscher der Erde. - Lieferung 15: Moskwitin-Osborn.

Akademische Druck - u. Verlagsanstalt, Graz 1992. S. 543-670, 28 cm. ATS 650,-. Typografisk er værket meget nøgternt. Ikke ét portræt eller andet billede, ikke et kort, men ellers må man fornøje sig med teksten. Egen navle er pompøst motiv afspejlet i, at tyske Nachtigal, der berejste Afrika i midten af 1800-tallet, (fortjenesterne ufortalte) er topscorer med 24,5 spalter plus 4 sp. litteraturhenvisninger. Det er vel også derfor nogle mindre rejseånder er kommet med som fx Niemann, om hvem det blot oplyses, "at denne 1881-82 berejste Karien & Lykien med Benndorf (se denne)", det er jo noget, som er rart at vide. På den anden side er også norske P.W. Nilssen med, han som "21. juli 1881 omsejlede Viktoria øen, som dagen før blev opdaget af også norske J. Nielsen (s.d)". De fleste er relativt nye, dog ældst er kretenseren Nearch 4. årh. f.v.t. med 6 sp. Langt de fleste er vesterlændinge, men brahmanen Nain Singh, der rejste i bl.a. Himalaya med forskellige vesterlændinge i 1880'erne, får en ganske pæn behandling (9 sp). I nordisk sammenhæng er medtaget fx Jens Munk (1 sp), Nansen (19), L. Norden (1), A.E. Nordenskiöld (12). Som helhed er litteratur- & kildehenvisningerne meget grundige.

Henning Mørch

T. Unwin: Wine and the vine - an historical geography of viticulture and the wine trade. Routledge, London 1991. XVI, 409 s., ill. 24 cm. GBP 40.-.

Et godt og grundigt værk om et emne, der givet vil appellere til mange uden for en snæver fagkreds. Forfatteren er alt andet end upåvirket af strukturalismen og er meget optaget af symboler og ideologier, der er knyttet til emnet. Der er måske nok så meget tale om vinens kultur- eller økonomiske historie, og som sådan er den interessant og velskrevet. Men der er grænser

for, hvor snerpet man skal være, og vindyrkningens spredning og vinhandelens udvikling bliver grundigt behandlet. Måske skulle man anbefale at læse det første kapitel og konklusionen inden resten af bogen for bedre at holde styr på den utrolige mængde stof, der er i bogen. Skønt der dog er ca 1 for hver 10. side, virker det, som om der er for få illustrationer. Dette skyldes, at halvdelen, der er fotografiske gengivelser i sorthvid af kunstværker, landskaber og scenerier af produktion, næsten alle er af så ringe kvalitet - typografisk eller informationsmæssigt, at de må overses eller virker som urenheder. Det er simpelthen for ringe, når man har fundet bogen værdig til 'hardcover' og i øvrigt tænker på, hvad den typografiske branche ellers kunne formå til prisen. Det kan være eksemplaret, men det først tilsendte måtte direkte erstattes. De øvrige illustrationer - mest kort - er fine. Bibliografien på mere end 600 titler vil være til stor gavn for mange, der kunne tænke sig at studere det spændende emne yderligere.

Henning Mørch

Bibliographia Cartographia. Lothar Zögner (ed.). Vol. 17 & 18.

K.G.Saur Verlag, München 1991 & 1992. XVIII, 336 s. & XIII, 360 s., 21 cm, DEM 148,- & 148,-.

Her er tale om 2 numre af et meget nyttigt hjælpemiddel for såvel den seriøse kartograf som for den, der enten er regionalt interesseret eller tematisk ønsker referencer om kartografisk litteratur. Det må være hundesvært at sætte den rigtige grænse for det, der tages med; redaktionen må her lide på en hær af indberettere, og det kan godt se ud til, at principper og niveauer er noget forskellige. Mange lande er ikke repræsenteret med lokal indberetter og de fleste lande (Danmark eller USA) kun med en enkelt. Det ses også, at den eksplosive udvikling indenfor GIS begynder af indvirke på indberetningerne. De omfattende indberetninger kunne måske lede til tanken, at publikationen kunne deles op i specialiserede rækker; ligesom en tilgængelighed på mere nymodens medier klart må ligge for, men det fremgår ikke, at det er tilfældet eller overvejes. I alle tilfælde er det rart at have disse bibliografier ved hånden på et centralt bibliotek.

Henning Mørch